

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	20250 - Cultura Visual. Temes i Símbols en la Història de l'Art
Grup	Grup 3, 1S, GFIL
Guia docent	G
Idioma	Català

Identificació de l'assignatura

Assignatura	20250 - Cultura Visual. Temes i Símbols en la Història de l'Art
Crèdits	2,4 de presencials (60 hores) 3,6 de no presencials (90 hores) 6 de totals (150 hores).
Grup	Grup 3, 1S, GFIL (Campus Extens)
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
Andreu Josep Villalonga Vidal andreu.villalonga@uib.es	17:00h	18:00h	Dilluns	22/09/2014	02/02/2015	BB21
	18:00h	19:00h	Dimarts	09/02/2015	01/06/2015	BB21

Contextualització

Aquesta assignatura presenta una introducció a la Cultura Visual, des de la perspectiva metodològica de la Història de l'Art, per tal de dur a terme una aproximació a l'anàlisi i comprensió de la funció i dels significats que les imatges han tingut al llarg de la història.

Tot plegat permetrà la recerca de signes i significats en les imatges i la seva reinterpretació dins el discurs històric, un fet clau envers el desenvolupament teòric i pràctic del grau en Història de l'Art. Així mateix, tenint en compte la importància que els referents i estímuls visuals tenen dins la nostra societat, i la realitat interdisciplinària de que fan gala les principals branques de coneixement que tenen en la Cultura Visual el seu camp d'estudi, aquesta matèria és necessària per a completar la formació de la resta de titulacions de la Facultat de Filosofia i Lletres.

Requisits

Competències

Específiques

- * 1. Conciència crítica de les coordenades de l'espai i el temps (diacronia i sincronia), i dels límits i interrelacions geogràfiques i culturals a la Història de l'Art..
- * 2. Coneixements particulars de Història de l'Art: iconografia.

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	20250 - Cultura Visual. Temes i Símbols en la Història de l'Art
Grup	Grup 3, 1S, GFIL
Guia docent	G
Idioma	Català

Genèriques

- * 1. Tenir la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants de l'àrea d'estudi, a fi d'emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants de caire social, científic o ètic..
- * 2. Desenvolupar les habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre posteriors estudis amb un alt grau d'autonomia..

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el grau a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/ca/grau/comp_basiques/

Continguts

L'assignatura s'organitza en blocs temàtics que es divideixen en unitats Didàctiques

Continguts temàtics

1. PRINCIPIS BÀSICS DE LA CULTURA VISUAL

- 1.1. Conceptes bàsics
- 1.2. Corrents historiogràfics i metodologies per a l'estudi de les imatges

2. MITOLOGIA CLÀSSICA

- 2.1. Fonts literàries
- 2.2. El panteó Olímpic
- 2.3. Els cicles heroics

3. L'ART CRISTIÀ

- 3.1. Fonts canòniques i apòcrifes
- 3.2. L'Antic Testament
- 3.3. Iconografia crística
- 3.4. Advocacions marianes
- 3.5. Repertoris hagiogràfics

4. L'ART I LES LLETRES

- 4.1. Emblemàtica i cultura simbòlica
- 4.2. El diàleg entre l'Art i la Literatura

5. INDIVIDU I SOCIETAT

- 5.1. Art i ideologia
- 5.2. La iconografia del Poder
- 5.3. Ús i funció del retrat

Metodologia docent

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	20250 - Cultura Visual. Temes i Símbols en la Història de l'Art
Grup	Grup 3, IS, GFIL
Guia docent	G
Idioma	Català

El mètode de treball d'aquesta assignatura preveu diferents tipus d'agrupació i sistemes de treball, diferenciant les sessions presencials a l'aula d'aquelles sessions de treball no presencial.

Per facilitar i afavorir el treball no presencial i autònom de l'alumnat, l'assignatura es treballarà a través de Campus Extens, amb la utilització de la plataforma educativa. Mitjançant les eines telemàtiques de què disposam, es mantindran tutories electròniques a través del correu intern, es posaran a l'abast dels estudiants materials o recursos per facilitar la comprensió dels continguts (per exemple: articles, enllaços a documents, presentacions de l'assignatura, vídeos, altres materials multimèdia), dinamitzar la participació del grup, fomentar la col·laboració, i mantenir l'organització del treball a través del calendari i les notícies.

Activitats de treball presencial

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Classes magistrals	Grup gran (G)	El professor exposarà a classe els fonaments teòrics que articulen les diferents unitats didàctiques amb el suport de presentacions de powerpoint.	45
Classes pràctiques	pràctiques a l'aula	Grup mitjà (M)	Els alumnes desenvoluparan progressivament a l'aula les tasques encarregades pel professor amb el material que aquest els proporcionarà.	13
Avaluació	Examen final	Grup gran (G)	Sessió a l'aula per a dur terme un examen escrit sobre la matèria explicada a les classes teòriques i treballada a les pràctiques i per mitjà de l'estudi autònom. La prova constarà de preguntes breus i de lectura d'imatges.	1
Avaluació	Examen parcial	Grup gran (G)	Sessió a l'aula per a dur a terme un examen escrit sobre la matèria explicada a les classes teòriques i treballada a les pràctiques i per mitjà de l'estudi autònom. La prova constarà de preguntes breus i de lectura d'imatges.	1

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Activitats de treball no presencial

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Preparació de la matèria	Estudi dels continguts de l'assignatura per a superar els exàmens, tant de la matèria teòrica explicada a classe com dels continguts treballat a les pràctiques.	90

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	20250 - Cultura Visual. Temes i Símbols en la Història de l'Art
Grup	Grup 3, 1S, GFIL
Guia docent	G
Idioma	Català

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

L'assignatura serà avaluada a partir de dues proves avaluatives:

- 1 - Examen parcial
- 2 - Examen final

Es durà a terme la mitja dels exàmens que tinguin una qualificació igual o superior a 4.

La mitja de les dues notes avaluatives ha de ser igual o superior a 5 per a poder aprovar l'assignatura.

Examen final

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves de resposta breu (recuperable)
Descripció	Sessió a l'aula per a dur a terme un examen escrit sobre la matèria explicada a les classes teòriques i treballada a les pràctiques i per mitjà de l'estudi autònom. La prova constarà de preguntes breus i de lectura d'imatges.
Criteris d'avaluació	L'examen constarà de preguntes breus que s'hauran de respondre en un temps i extensió limitat. Per a poder fer mitjana amb l'altre examen s'ha d'obtenir la qualificació mínima de 4 (sobre 10) Aquest examen serà recuperable al juliol

Percentatge de la qualificació final: 50%

Examen parcial

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves de resposta breu (recuperable)
Descripció	Sessió a l'aula per a dur a terme un examen escrit sobre la matèria explicada a les classes teòriques i treballada a les pràctiques i per mitjà de l'estudi autònom. La prova constarà de preguntes breus i de lectura d'imatges.
Criteris d'avaluació	L'examen constarà de preguntes breus que s'hauran de respondre en un temps i extensió limitat. Per a poder fer mitjana amb l'altre examen s'ha d'obtenir la qualificació mínima de 4 (sobre 10) Aquest examen serà recuperable al juliol

Percentatge de la qualificació final: 50%

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Bibliografia bàsica

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	20250 - Cultura Visual. Temes i Símbols en la Història de l'Art
Grup	Grup 3, 1S, GFIL
Guia docent	G
Idioma	Català

AGHION, I./BARBILLON, C./LISSARRAGUE, F., *Guía iconográfica de héroes y dioses de la antigüedad*, Alianza, Madrid 2008.

CARMONA MUELA, J., *Iconografía clásica: guía básica para estudiantes*, Akal, Madrid 2002.

CARMONA MUELA, J., *Iconografía cristiana: guía básica para estudiantes*, Akal, Madrid 1998.

CASTIÑEIRAS GONZÁLEZ, M. A., *Introducción al método iconográfico*, Ariel, Barcelona 1998.

DUCHET-SUCHAUX, G./PASTOUREAU, M., *Guía iconográfica de la Biblia y los Santos*, Alianza, Madrid 2009.

MARTÍNEZ DE LA TORRE, C. Et Al., *Mitología clásica e iconografía cristiana*, Editorial Universitaria Ramon Areces, Madrid 2010.

WALKER, J./CHAPLIN, S., *Una introducción a la Cultura Visual*, Octaedro, Madrid 2002.

Bibliografía complementària

BURKE, P., *¿Qué es la historia cultural?*, Paidós, Barcelona 2006

BURKE, P., *Visto y no visto. El uso de la imagen como documento histórico*, Crítica, Barcelona 2001

ESTEBAN LORENTE, J. F., *Tratado de iconografía*, Istmo, Madrid 1990

FALOMIR, M., (ed.), *El retrato del Renacimiento*, Madrid, 2008.

GARCÍA MAHÍQUES, R., *Iconografía e Iconología. La Historia del Arte como Historia Cultural*, Encuentro, Madrid 2008.

GARCÍA MAHÍQUES, R., *Iconografía e Iconología. Cuestiones de Método*, Encuentro, Madrid 2009.

GOMBRICH, E. H., *A la recerca de la història cultural*, L'Estel, València 1974

GOMBRICH, E. H., "Introducción: Objetivos y límites de la iconología", en *Imágenes simbólicas. Estudios sobre el arte del Renacimiento*, Alianza, Madrid 1983, pp. 1-22

GUASCH, A.M., 'Un estado de la cuestión', en *Estudios Visuales*, nº 1, diciembre 2003, pp 8-16.

MIRZOEFF, N., *Una introducción a la cultura visual*, Paidós, Barcelona 2003

MITCHELL, W.J.T., 'Mostrando el ver: una crítica de la cultura visual', en *Estudios Visuales*, nº 1, diciembre 2003, pp 17-40.

MORALEJO ÁLVAREZ, S., *Formas elocuentes : reflexiones sobre la teoría de la representación*, Akal, Madrid 2004

MOXLEY, K., 'La nostalgia de lo real. La problemática relación de la Historia del Arte con los estudios visuales', en *Estudios Visuales*, nº 1, diciembre 2003, pp 41-59.

PANOFSKY, E., *El significado de las artes visuales*, Alianza, Madrid 1980.

PANOFSKY, E., *Estudios sobre iconología*, Alianza, Madrid 1989.

PELLEGRINO, F.; POLETTI, F., *Episodios y personajes de la literatura*, Electa, Barcelona, 2004.

RAPELLI, P., *Grandes dinastías y símbolos del poder*, Electa, Barcelona, 2005.

REAU, L., *Iconografía del Arte cristiano* (5 vol.), Ediciones del Serbal, Madrid 1998.

SHINER, L., *La invención del arte. Una historia cultural*, Paidós, Barcelona 2004.

STURKEN, M.; CARTWRIGHT, L., *Practices of Looking: An Introduction to Visual Culture*, Oxford University Press, 2009.

SOLER DEL CAMPO, A., (ed.), *El arte del poder. La Real Armeria i el retrato de corte*, Madrid, 2010.

Altres recursos

Aquesta assignatura disposa d'una aula virtual, a Campus Extens. En aquesta plataforma educativa es posa a l'abast dels estudiants materials o recursos per facilitar la comprensió dels continguts (per exemple: articles, enllaços a documents, presentacions de l'assignatura, vídeos, altres materials multimèdia), i tota la informació necessària per al desenvolupament i organització de les pràctiques.

